

AK Parti'den küskünler SP, BBP ve diğerler HDP ve MHP'den kopanlar

ADALET ve Kalkınma Partisi'nin aldığı toplam 23.7 milyon oyun yüzde 20'si, yani her beş oydan biri İstanbul'un üç seçim çevresinden geldi.

Ve yine AK Parti'nin 7 Haziran'a göre hanesine artı yazdığı 4.8 milyon oyun yüzde 21.4'üne denk gelen 1 milyon 30 bini İstanbul'da yaşanan artıştan kaynaklandı.

Yani İstanbul AK Parti'nin seçim başarısında çok kritik bir öneme sahipti.

Baktığınızda İstanbul'un her üç bölgesinde de AK Parti oylarında ciddi artışlar yaşandı. Peki bu artışın kaynağı ne? Benim bulgularım başlıca üç kaynağın bu artışta rol oynadığını gösteriyor. Bunlardan birincisi ve en büyüğü beş ay önce seçime katılmayanlar. İkinci sıraya, 7 Haziran'da başta Saadet ve Büyük Birlik olmak üzere 'diğer' kategorisine giren partilere oy vermiş olup da bugün tercihini AK Parti'den yana değiştirenleri yazmak gerek. Ve son olarak da HDP ile MHP'den kopan seçmenleri.

AK Parti, oy oranını 7 Haziran'a göre İstanbul birinci bölgede yüzde 7, ikinci bölgede yüzde 8.5 ve üçüncü bölgede de yüzde 8.2 kadar artırmış görünüyor. Bunlar çok önemli, çok büyük ve dediğim gibi partinin ülke çapında elde ettiği olağanüstü başarıya ciddi katkı sağlayan artışlar.

CHP'DEKİ ARTIŞIN YARISI İSTANBUL'DAN

İstanbul'da sağlanan artış, AK Parti'nin ülke çapında artışının yüzde 21.4'üne denk geliyor. Buna karşılık CHP'nin İstanbul'da sağladığı artış bu parti açısından çok daha önemli ve kritik. Çünkü CHP, 7 Haziran'a göre 1 Kasım'da aldığı fazladan oyların yarısını İstanbul'da sağlanan artışla elde etmiş.

Evet, yanlış okumadınız, CHP 7 Haziran'dan 1 Kasım'a, ülke çapında oylarını 590 bin 397 artırmış görünüyor. Bu partinin İstanbul'da elde ettiği oy artışı 303 bin 754.

İSTANBUL OYLARI

1. BÖLGE	7 Haziran		1 Kasım	
	Oy sayısı	Oran %	Oy sayısı	Oran %
AK Parti	1.266.870	40.78	1.605.565	47.1
CHP	984.387	31.69	1.095.063	32.1
HDP	335.052	10.78	298.183	8.6
MHP	326.495	10.51	288.835	8.3

2. BÖLGE	7 Haziran		1 Kasım	
	Oy sayısı	Oran %	Oy sayısı	Oran %
AK Parti	1.072.206	42.90	1.397.516	51.1
CHP	685.381	27.43	769.331	28.1
HDP	312.620	12.51	274.609	10.0
MHP	280.105	11.21	218.017	8.0

3. BÖLGE	7 Haziran		1 Kasım	
	Oy sayısı	Oran %	Oy sayısı	Oran %
AK Parti	1.149.672	39.90	1.515.484	48.1
CHP	803.093	27.87	912.221	28.1

HDP OYLARI NEREYE GİTTİ?

7 Haziran'dan beri dinlediğimiz şehir efsanesi, Halkların Demokratik Partisi HDP'nin İstanbul'un bazı semtlerindeki 'Beyaz Türkler'in oylarını 'emaneten' aldığı ve 1 Kasım'da da bunların önemli bölümünü kaybedeceği şeklindeydi.

Oysa rakamlar böyle söylemiyor. HDP, 7 Haziran'a göre 1 Kasım'da İstanbul'un her üç bölgesinde de oy kaybetti ama bu partinin İstanbul'da uğradığı toplam kayıp 120 bin 903 oy.

Bunların hepsinin 'Normalde CHP seçmeni beyaz Türk' olduğunu varsayamayacağımız gibi, bu oyların hepsi CHP'ye gitmiş olsa bile CHP'nin elde ettiği artışın yegâne kaynağı bu olamaz.

Gerçekte büyük olasılıkla HDP oylarının önemli bölümü AK Parti'ye geri döndü; CHP'ye dönen oy oran olarak da sayı olarak da daha marjinal kaldı. CHP'deki 303 binlik artışın ana kaynağı 7 Haziran'da seçime katılmayanlar ve kısmen de 'diğer' kategorisinden gelen oylar.

MHP'NİN KAYBI DA BÜYÜK

HDP, 7 Haziran'da İstanbul'da aldığı 1 milyon 69 bin oyun yaklaşık yüzde 12'sini kaybederken MHP'nin İstanbul'daki kaybı yüzde 15'i buldu. MHP'nin ülke çapında oylarının 7 Haziran'a göre yüzde 24 azaldığı dikkate alınacak olursa, İstanbul'daki düşüşün görece az olduğu bile söylenebilir.

İstanbul'da MHP oylarında yaşanan 146 bin 200'lük azalma, büyük olasılıkla AK Parti ve CHP tarafından paylaşıldı.

Tabii, memnuniyetsiz MHP seçmeninin başka partiye oy vermek yerine seçime hiç katılmamış olabileceğini de düşünmek lazım ama İstanbul çapında seçime katılımında yaşanan artış yüzünden MHP'yi terk eden seçmenin böyle bir tercih yapıp yapmadığını tam göremiyoruz.

'DİĞER' KATEGORİSİ ERİRKEN

İlginç bir durum, 1 Kasım seçiminin seçmen tarafından bir nevi iki turlu seçimin ikinci turu gibi algılandığını gösteriyor.

7 Haziran'da İstanbul birinci bölgede yüzde 6.24 oranında oy alan 'Diğer' kategorisindeki partiler, 1 Kasım'da yüzde 2.24'e düştüler; yani buradan kayan yüzde 4'lük bir oy var.

İkinci bölgede de durum farklı değil. 7 Haziran'da 'Diğer' diye adlandırılan partilerin oyu yüzde 5.95'ti, bugün yüzde 3.31'e düştü; yani 2.5 puanlık kayma var ana partilere.

Ve son olarak üçüncü bölge: 7 Haziran'da 'Diğer' partiler yüzde 6.14 almıştı, 1 Kasım'da 2.1 aldılar; 4 puanlık kayma...

İşte bu kayan oylar AK Parti ve CHP'deki artışın iki ana kaynağından biri. Diğeri, dediğim gibi bir önceki seçimde oy kullanmayanlar.

'Diğer'i HANGİ PARTİ KAPTI

BİLİYORUM hiçbir temsil ediciliği yok ama gazetemizin Bağcılar'daki merkez binasına çok yakın bir okulda, Fatih İlkokulu'nda kurulu 1050 numaralı sandıktan çıkan oylar bana çok anlamlı geldi.

7 Haziran'da bu sandıkta 5'i geçersiz 326 oy kullanılmıştı, 1 Kasım'da 4'ü geçersiz 328 oy kullanıldı. 7 Haziran'da bu sandıkta 'Diğer' kategorisindeki Saadet, HDS ve HLP'ye toplam 9 oy çıkmıştı, bu sefer hiç çıkmadı. HDP 30, MHP ise 9 oy kaybetti. Buna karşılık AK Parti 32, CHP ise 19 oy artırdı. Kimden kime ne kaydı, tahmin edin...